

Štórski ŽELEZAR

Leto XXII

1983

FEBRUAR

Št. 3

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

Akcija zaključni računi

Pred nami je akcija za obravnavo zaključnih računov. V sindikalni organizaciji že tečejo priprave za izvedbo te izredno pomembne akcije, s katero se delavci seznajajo s tem, kako so delali in gospodarili v preteklem letu. To je tudi prilika, da temeljito analizirajo svoje delo, delo poslovnih struktur in delo skupnih služb. V osnovnih organizacijah sindikata se zavedajo, da je potrebna kvalitetna in poglobljena razprava o zaključnem računu še posebno zaradi zaostrene situacije, v kateri se nahajajo posamezne temeljne organizacije, delovna organizacija, tudi celotna naša družba. Bolj kot kdajkoli bo treba ločiti objektivne vzroke za nastale težave od subjektivnih s tem, da bo nujno potrebno v primerih, ko bo dokazana subjektivna krivda, izpostaviti odgovornost.

Osnovne organizacije sindikata se morajo zato temeljito pripraviti na izvedbo akcije v zvezi z obravnavo zaključnih računov. Od vseh odgovornih morajo zahtevati vse podatke o poslovanju, tako da bodo delavci celovito seznanjeni s situacijo, v kateri se nahaja njihova temeljna organizacija. Prav tako pa si bodo morale prizadevati, da bodo sprejeti konkretni zaključki razprav o zaključnih računih, iz katerih bodo razvidne naloge in opredelitve, kdo je za kaj zadolžen.

Konferenca osnovnih organizacij sindikata se je obvezala, da bo sproti seznanjala osnovne organizacije sindikata o konkretnih zadolžitvah v zvezi z izvedbo akcije o zaključnih računih. V Informatorju pa bomo objavili tudi rokovnik izvedbe akcije o zaključnih računih in sprotne informacije o poteku akcije.

Oto

DEJAVNOST INOVATORJEV 1982

V letu 1982 je 114 predlagateljev prijavilo 102 nova predloga oz. 19 več kot v letu poprej. Ti inovatorji predstavljajo 3,35 % zaposlenih v naši DO. Največ predlogov so prijavili inovatorji iz TOZD vzdrževanje, in sicer 20, TOZD valjarna II 15,4 DS priprava proizvodnje 9,6, TOZD livarna I 8 itd. Od teh predlogov jih je bilo največ namenjenih za realizacijo v TOZD valjarna II, in sicer 20, TOZD livarna I 15, TOZD MO 14 itd. Poleg novih predlogov so na ustreznih samoupravnih komisijah obravnavali tudi inovacije, ki so prišle v poštev za II. ali III. obračunsko obdobje. Teh je bilo 101. V TOZD livarna II so jih obravnavali 18, v TOZD valjarna II 16, v TOZD MO 14 itd. Od novih predlogov je bilo do konca leta ustrezno obravnavanih 56, medtem ko so bili ostali še v postopku. Če k tem 56. novim obravnavanim prištejemo, da so samoupravni organi obravnavali skupaj 157 inovacij in predlogov.

Prihranki oz. inovacijski dohodek znaša 89.550.258,09 din. Največ je bilo prihranjeno v TOZD valjarna II, in sicer 30.184.163,05 din, sledijo TOZD energitika 16.852.469,23 din, TOZD livarna II 10.724.638,89 din, TOZD MO 9.954.246,34 din itd. Prihranki v posameznih temeljnih organizacijah so bili doseženi z inovacijami delavcev iz teh temeljnih organizacij in seveda tudi s

predlogi delavcev iz drugih temeljnih organizacij in delovnih skupnosti. Tako je struktura udeležbe v TOZD valjarna II, ki ima najvišje prihranke, takšna:

(Nadaljevanje na 2. strani)

IMENOVANJA

- Delavski svet Tovarne traktorjev je na izredni seji, dne 10. 1. 1983 imenoval sanacijski odbor v sestavi: **Zakonjšek Niko, dipl. inž. met., Vrečko Anton, str. inž. in Potočnik Albin iur.**
- **Vrečko Anton** je bil tudi imenovan za v. d. vodje TOZD Tovarna traktorjev.
- S 1. februarjem 1983 je v. d. vodje delovne skupnosti Investicije in razvoj, prevzel **Plevnik Slavko, dipl. inž. str.**
- S 1. februarjem 1983 je dolžnosti vodje inženiringa za izdelavo pečnih agregatov, prevzel **Nosan France, dipl. inž. elt.**

Želimo jim obilo uspeha na novih delovnih dolžnostih!

Njegovo delo bo živelo

16. januarja 1983 je prenehalo biti srce borca revolucije, dr. Vladimirja Bakariča, ki je bil kot neutrudni revolucionar, državnik, marksistični teoretik in ustvarjalec eden najbližjih sodelavcev tovariša Tita. Z njegovo smrtjo nam ostaja nenadomestljiva izguba za našo partijo in socialistično skupnost.

Sporočilo centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije in predsedstva Socialistične federativne republike Jugoslavije o smrti dr. Vladimirja Bakariča je globoko pretresla tudi delavce Železarne Štore, saj se zavedamo, da je odšel še en velikan jugoslovanske socialistične revolucije, veliki sin ne samo hrvaškega, temveč vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti, ki je za revolucionarno delavsko gibanje neumorno delal in živel.

Ostal nam bo za zgled v naši nadaljnji graditvi našega družbenopolitičnega sistema in pri krepitvi bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti.

DEJAVNOST INOVATORJEV 1982

(Nadaljevanje s 1. strani)

81,3 % prihrankov so prispevali inovatorji TOZD valjarna II, 18,7 % pa inovatorji TOZD vzdrževanje. V TOZD energetika, ki je po višini prihrankov na drugem mestu, je struktura naslednja: 98,6 % prihrankov so z inovacijami prispevali inovatorji te TOZD, 0,17 % iz TOZD MO in 1,3 % inovatorji iz DS investicije in razvoj. V TOZD jeklarne predstavlja prispevek jeklarjev 15,1 %, energetikov 21,8 % in vzdrževalcev 63,1 %. Podobno je tudi v nekaterih drugih TOZD. Na drugi strani imamo samo tri TOZD, ki so prihranke dosegle izključno s predlogi svojih inovatorjev. To so TOZD vzdrževanje, TOZD transport in TOZD SGKG. Ob tem velja omeniti še to, da so inovatorji TOZD vzdrževanje s svojimi prispevki, ki znašajo 14.888.785,97 din, prisotni v vseh TOZD, razen v TOZD transport in TOZD SGKG.

Od skupno 114 predlagateljev novih predlogov jih je 13,1 % z visoko, 9,6 % z višjo, 27,2 % s srednješolsko izobrazbo, 23,6 % je visokokvalificiranih, 18,5 % kvalificiranih, 5,3 % polkvalificiranih in 2,7 % nekvalificiranih. Če primerjamo te podatke s podatki za leto 1981, vidimo, da se je v letu 1982 najobčutneje povečal odstotek inovatorjev z visokošolsko izobrazbo (1981: 7,3 %, 1982: 13,1 %) in visokokvalificiranih inovatorjev (1981: 19,5 %, 1982: 23,6 %), zmanjšal pa se je odstotek kvalificiranih (1981: 24,3 %, 1982: 18,5 %).

Če število inovatorjev iz posameznih kvalifikacijskih skupin primerjamo s številom zaposlenih po posameznih kvalifikacijskih skupinah v delovni organizaciji, vidimo, da so bili kot inovatorji najbolj angažirani zaposleni z visokošolsko izobrazbo. Od skupnega števila visokošolsko izobraženih v Železarni jih je z inovacijami sodelovalo 24,5 %, od tistih z višjo 11,9 % s srednjo 10 %, visokokvalificiranih 13,7 %, kvalificiranih 2,1 %, polkvalificiranih 0,6 % in nekvalificiranih 0,3 %. Po drugi strani pa v naši delovni organizaciji predstavljajo slednje kvalifikacijske skupine skoraj 82 % zaposlenih. Iz tega jasno izhaja, da prav ti sodelavci predstavljajo zelo velik, zaenkrat še žal praktično neizkoriščen potencial, saj jih samo pri kvalificiranih več kot 97 % ne sodeluje.

Ob tem se skoraj samo po sebi postavlja vprašanje, kako pritegniti tudi te, kako koristno uporabiti kreativne sposobnosti kar najširšega kroga zaposlenih.

V svetu pravijo takšni obliki dejavnosti, kot jo poznamo pri nas, »sistem predlogov« in podobno. Vsi vemo, da tovrstno dejavnost zelo cenijo, mnogokrat neprimerno bolj kot v marsikateri sredini pri nas. Rezultati, ki jih dosega, so tudi znani, saj dnevno časopisje in ostala sredstva javnega obveščanja mnogokrat ponujajo primerjave, ki se vedno končajo v našo škodo.

Poleg takšne oblike, kot jo poznamo pri nas, poznajo v svetu tudi druge oblike in načine delovanja – takšne, ki omogočajo sproščanje in koristno uporabo ustvarjenih sposobnosti najširšega kroga zaposlenih. Posebej znane in priznane so poleg metodologije umskega ustvarjalnega dela, ki so jo

razvili v NDR pod imenom sistematična heuristika, razne ameriške in japonske izkušnje z metodami, ki jih imenujejo poenostavljanje dela, namensko iskanje sprememb, krožki itd. Osnovne zamisli slednjega so nastale v ZDA že pred petdesetimi leti, po drugi svetovni vojni pa so jih v boju za kakovost izdelkov in s tem tudi za prostor na svetovnem trgu prenesli na Japonsko. Tam so jih dodatno oplemenitili in sedaj prodirajo nazaj v ZDA in v Zahodno Evropo, delno kot ameriške, delno kot japonske metode in dobivajo različna imena. V resnici pa so razlike pri imenih večje kot vsebini. Takšna usmerjena, sistematična in organizirana množična inventivna dejavnost poteka v inventivnih skupinah in vidijo v njej temeljni smisel v sodelovanju pri nekakšnem samoupravljanju vsakdanjega dela. Za glavni motiv se izkazuje predvsem upoštevanost.

Med sodelavci se uveljavlja sodelovalni, svetovalni odnos. Za takšno obliko seveda ni dovolj samo motiviranje, ampak je potrebno tudi usposabljanje. Posledica je skoraj povsod v presenetljivem porastu ekonomičnosti in produktivnosti, zmanjšanju odsotnosti z dela, večji kakovosti delovnega in izven-delovnega življenja, pa tudi v množini novih idej.

Mnogokje, kjer te metode z uspehom uporabljajo, se zadovoljujejo samo z vrednotenjem dosežkov v letnem globalu. Tako je npr. v firmi Texas Instruments, kjer imajo v krožke vključenih 83 % vseh delavcev. V firmi Textronix, ki je tudi svetovni velikan s področja profesionalne elektronike, pa so z računanjem finančnih dosežkov tako imenovanih TEK krožkov sploh prenehali; za njihovo oceno in izkušnjo je dovolj, da so v krožke delavci vključeni. Zadoosti koristi imajo že od spremenjene usposobljenosti in od spremenjene morale ljudi.

Sredi junija lani se je prav v zvezi s tem odvijal v prostorih Doma železarjev na Teharjah seminar »Usmerjena, sistematična in organizirana množična inventivna dejavnost«, ki sta ga za poslovalne delavce, člane centralne komisije za inventivno dejavnost, člane UO DIATI in predstavnike konference sindikata pripravila služba za inovacije in društvo DIATI. Na seminarju, ki je trajal štiri dni po štiri ure je prof. dr. Matjaž Mulej z Visoke ekonomske-komercialne šole v Mariboru najvplivnejšo strukturo naše delovne organizacije temeljito seznanil z že omenjenimi metodami in ponudil tudi nadaljnje sodelovanje Visoke ekonomske-komercialne šole ter Ekonomskega centra iz Maribora pri praktičnem uvajanju novih metod za sproščanje kreativnosti.

Morda se ob tem poraja komu pomislek, češ kaj se bomo v teh težkih časih ubadali še s tem.

Sam pa ponujam enega od drugačnih možnih načinov razmišljanja: prav v teh najtežjih časih moramo izkoristiti vse razpoložljive vire!

Kaj pa menite vi?

Dušan KROŠL

S SVOJIMI DELI JE VTKAN V VSE PORE NAŠIH DOGAJANJ

Ceprav so minila štiri leta od njegove prerane smrti, je tovariš Edvard Kardelj še vedno med nami; tu so njegova dela, njegov neumorni duh, njegove zamisli, usmerjene v boljše življenje delavskega razreda. S svojim delom je obogatil prizadevanja vseh, ki so se razdajali za prodor napredne misli, oplemenitil je teorijo sodobnega znanstvenega socializma. Od mladih nog je tov. Kardelj ves izgoroval v boju za pravice delovnih ljudi, zato ga obdodimo še kot skojevca v Pokrajinskem komiteju SKOJ za Slovenijo, kjer je kmalu postal sekretar komiteja. Zaprl in mučili so ga v Glavnjači ter ga obdodili na dve leti strogega zapor. Čim je prišel na prostost, se je vključil v partijsko delo v Ljubljani. Med pripravami na IV. pokrajinsko konferenco KP za Slovenijo se je v decembru 1934 srečal s tovarišem Titom; že leta 1935 je z njim sodeloval v Moskvi v delu balkanskega sekretariata Kominterne. Za ustanovni kongres KP Slovenije je v Parizu sestavljal dokumente. Na tem kongresu na

Cebinah aprila 1937 je bil izbran za člana CK KP Slovenije. Potem je bil 15. marca 1939 na seji začasnega vodstva CK KPJ, na čelu katerega je bil tovariš Tito, izbran v sekretariat politbiroja. Avtor Manifesta komunistične partije

Tovariš Tito je o Kardelju dejal, da je bil pol stoletja vojak našega revolucionarnega gibanja, neomajen borec, ki ni poznal umika in oddiha.

Slovenije je tudi avtor znane študije Razvoj slovenskega narodnega vprašanja, ki je bila natisnjena pod njegovim psevdonimom Sperans. Ne bomo ponavljali vsega njegovega delovanja, saj so že mnogo napisali o delu tovariša Beva in Kristofa, pa o izredno plodnem sodelovanju v CK KPJ in med NOB, v Uzicu in v Sloveniji. Vemo, da je bil tesen sodelavec tovariša Tita med njegovim delovanjem v Bosni, na Hrvaškem in po vojni.

Vsestransko je bilo delo tov. Kardelja pri oblikovanju nove ljudske oblasti in pri pripravi naše prve ustave, pri gospodarski reformi, pa zopet pri pripravi in oblikovanju nove ustave. Znana je njegova razprava »Za demokracijo v socializmu, a ne proti socializmu.« Vedno in povsod je učil, da človek velja le toliko, kolikor svojega dela in ustvarjalnosti daje svojim sodobnikom, svoemu narodu in delavskemu razredu. Bil je revolucionar, ki ni poznal počitka, ne poraza, usmerjal je slovenski in jugoslovanske narode in narodnosti k socialistični sedanjosti, k osvoboditvi človeka in človeštva, enakopravnosti narodov in narodnosti, k oblasti delavskega razreda, k neuvrčenosti ter socialistični samoupravni demokraciji. Živel je dejansko ustvarjalno, tako da sta njegovo življenje in delo postala vzor za nas vse.

R. U.

Zrno k zrnu pogača, kamen na kamen palača

Družbene potrebe po mednarodni delitvi dela oziroma po čim večjem izkupičku deviz smo v TOZD valjarna II razumeli kot obvezo na vseh področjih, tako pri izvozu valjanega jekla kot pri »izvozu« znanja.

Izvozna aktivnost je bila v TOZD valjarna II prisotna že pred gospodarskimi težavami, ki so bile še posebej resne v preteklem letu. Že več let s svojimi izdelki sodelujemo na vseh najbolj zahtevnih tržiščih, to je v zahodni Evropi, v vzhodno-evropskih deželah, Afriki in Aziji. V preteklem letu je TOZD valjarna II izvozila skupno 22.000 ton kvalitetnih in plemenitih jekel, od tega 70 % na zahodno evropska tržišča. Vsakodnevne potrebe kažejo, da tudi ena četrtina izvoza valjanih izdelkov ne zadostuje potrebam po reprodukcijskem gradivu in rezervnih delih, zato izkoristimo vsako priložnost, kjer je možno pridobiti še dodatna devizna sredstva, ali pa zmanjšati uvozne količine oziroma devizne izdatke za proizvodnjo.

V lanskem letu se nam je ponovno ponudila priložnost, da pridobimo de-

vizna sredstva z »izvozom« znanja. Pogodba, ki je bila sklenjena v letu 1981 za izvajanje tehnične pomoči v Valjarni Tripolis, je potekla v juniju leta 1982. Skupno s firmo SMELT smo libijskemu partnerju ponudili svoje storitve in dobili v dokaj ostri konkurenci zaupanje tako, da je bila v mesecu oktobru ponovno podpisana pogodba med Steel Plate in firmo SMELT za tehnično pomoč v valjarni Tripolis, in to v troizmenskem obratovanju (zadnja pogodba je vsebovala le dvo-izmensko obratovanje). Na osnovi omenjene pogodbe je bil med firmo SMELT in Železarno Štore ponovno sklenjen samoupravni sporazum o sodelovanju pri izvajanju tehnične pomoči v Tripoliju. Priprave za pričetek tehnične pomoči so bile v preteklem letu obširnejše, ker so obsegale pripravo novih oziroma usklajenih samoupravnih aktov in dokaj večje delovne skupine, ki je potrebna za kvalitetno opravljanje tehnične pomoči v Valjarni v Tripoliju ter za uspešno dokončanje pogodbenih obveznosti.

(Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

Na osnovi večletnih izkušenj pri opravljanju tehnične pomoči je samoupravni sporazum, sklenjen med firmo SMELT in Železarno Štore, v veliki meri spremenjen, predvsem v tistem delu, ko gre za standard delavcev, varnost pri delu, plačilne pogoje in medsebojne odnose ter organizacijo dela.

Že na osnovi novega samoupravnega sporazuma smo delo uspešno pričeli. Prva skupina je odpotovala v Tripolis 15. decembra in pričela v eni izmed obratovanj že 18. decembra. Druga skupina je odpotovala 22. decembra, delo v treh izmenah pa se je pričelo 24. decembra.

Kot organizator proizvodnje je za čas štirih mesecev prisoten tov. Krajnc Emil, izmenski vodje pa so Kompolšek Franc, Gračner Franc in Voga Franc ml. Pri tehnični pomoči sodeluje v Valjarni Tripolis 33 delavcev Železarne Štore, ki so trenutno člani enote TOZD valjarne II, sicer pa so bili kadrovani iz različnih temeljnih organizacij in delovnih skupnosti Železarne Štore.

Za nemoteno poslovanje je bila izvršena reorganizacija projekta tehnične pomoči v Tripolisu. Za vsa dela in opravila so napravljeni opisi.

Organizacijski vodja projekta je dipl. ing. SENCIC Srečko, tehnični vodja je ing. HALER Ferdo, sekretar projekta pa GABRŠČEK Katja. Omenjeni trije sodelavci opravljajo ob svojih delih še vsa organizacijska in tehnična opravila v domovini, občasno pa tudi delo v Libiji na delovišču samem.

Proizvodni inženir bo neposredno prisoten na gradbišču. Ta dela bodo opravljal tov. Krajnc, ki je že na opravljanju dolžnosti, po štirih mesecih ga bo nasledil ing. Arh, nato tov. Cizelj in kot poslednji tov. Drogenik Ivan. Ostala dela in naloge so ravno tako opredeljena in se izvajajo neposredno na delovišču v Tripolisu, s tem da je bil izbor delavcev opravljen tako, da ima vsak de-

lavec ob neposredni zadolžitvi še sposobnost opravljati eno od zadolžitve sodelavca.

Delovišče in ostalo bivalno-prehranjevalne pogoje sva si z ing. Senčičem pred pričetkom obratovanja ogledala na kraju samem. Ugotovljamo, da so vsi pogoji za življenje in za delo primerni ter v skladu z našimi osnovnimi zahtevami po bivanju, prehranjevanju, izrabi prostega časa ter delovnih pogojev. Delavci Železarne Štore skupno z delavci firme SMELT imamo na razpolago na novo sezidano stavbo, v kateri je 5. oz. 6 sobnih stanovanj z dvojnimi sanitariji in kuhinjo. V sobah stanujeta 2-4 delavci, prevoz na delovišče je organiziran z avtobusi oz. s kombibusi. Prevoz je organiziran tudi za prehrano, ki se pripravlja na delovišču, kjer nam je vodstvo Železarne v Tripolisu dalo na razpolago jedilnico, kuhinjo ter sanitarije za 50 oseb.

Prosti čas delavci preživljajo delno pri raznih hišnih opravilih, različnih igrah, kot nepogrešljiv sestavni del dneva so prehodi in kopanje v Sredozemskem morju. V zadnjem času je zaznati oživljanje klubskega življenja v jugoslovanskem klubu, ki deluje pod pokroviteljstvom jugoslovanske ambasade.

Delovni in življenjski pogoji so od tistih prvih začetnih del v Libiji bistveno spremenjeni. Ko smo se na začetku borili za osnovne življenjske in delovne pogoje, lahko danes z zadovoljstvom ugotovljamo, da imajo naši delavci v Libiji vse pogoje, ki so bistveno boljši od tistih, ki jih imajo drugi narodi, pa tudi jugoslovanski delavci na ostalih gradbiščih v Libiji.

Samoupravni sporazum, ki smo ga sklenili s firmo SMELT, natančno opredeljuje poleg pravic tudi obveznosti. Obveznost, ki smo jo sprejeli, je, da proizvedemo 52.000 ton valjanega jekla v različnih dimenzijah v času enega leta. V kolikor planskih zadolžitve ne bi dosegli, je vsaka nedosežena tona penalizirana s 47,-USA dolarja.

Ne glede na to, da je celotni projekt za dobo enega leta ovrednoten z nekaj manj kot 1,5 mio dolarjev, moramo k projektu pristopiti izredno resno in štediti povsod, kjer se to da. Delavci na delovišču bodo morali s svojim delom izvršiti planske zadolžitve, ne oziraje se na to, da na delovišču velikokrat primanjkuje rezervnih delov, ali da so zastoji daljši, kot jih lahko pričakujemo. Tako kot skupine iz prejšnjih let, bo tudi ta morala vgrajevati v to proizvodnjo veliko mero iznajdljivosti, priprav-

ljenosti za delo in medsebojnega sodelovanja.

Ob tem, ko sebi in širši družbi dokazujemo svojo spodobnost v stroki in organiziranosti, je naš prispevek **zajetno zрно** k celokupnemu prihodku Železarne Štore. Posamezniku pa bo dohodek, ki bo skladno z zakonom delno izplačan v konvertibilni valuti, delno pa v dinarjih, omogočil v kratkem času izboljšanje osebnega in družinskega standarda.

Haler Ferdo, inž.

ČLANSKI SESTANKI

V teku je sklicavanje članskih sestankov osnovnih organizacij sindikata. Nekatere osnovne organizacije so članske sestanke že sklicale, medtem ko jih bodo druge imele še tja do 28. februarja. Na članskih sestankih osnovne organizacije ocenjujejo svoje delo v preteklem letu predvsem iz vidika, koliko so realizirale plane dejavnosti v preteklem letu. Predvsem se ocenjuje, kako članstvo sindikata oblikuje politiko in stališča osnovne organizacije in kako izvršni odbor osnovne organizacije izvršuje ta stališča v procesu samoupravnega odločanja. Poleg tega se ocenjuje tudi sodelovanje organov sindikata z delegacijami in ostalimi družbeno-političnimi organizacijami, pa tudi med posameznimi nivoji odločanja v okviru sindikalne organizacije – med osnovnimi organizacijami sindikata, konferenco osnovnih organizacij sindikata in občinsko organizacijo sindikata.

Na podlagi sprejetih ocen delovanja oblikujejo osnovne organizacije svoje programske usmeritve za delovanje v prihodnjem obdobju. Pri tem naj bi glavna usmeritev bila v uresničevanju ciljev gospodarske stabilizacije. Zato posvečajo največji poudarek naslednjim nalogam: povečanju produktivnosti dela, zmanjšanju stroškov, zmanj-

šanju uvoza, povečanju izvoza, hitrejšemu uveljavljanju delitve po delu in rezultatih dela ter izpostavljanju proizvodno in dohodkovno povezovanje, pa tudi samoupravno organiziranost v svojih sredinah. Pri izdelavi teh usmeritev jim je vodilo program občinskega sindikalnega sveta.

Posebno pozornost posvečajo delovanju in aktivnosti samoupravnih delovnih skupin in sindikalnih poverjenikov. Prav tako ocenjujejo tudi delo posameznih članov izvršnih odborov in komisij sindikata. Ocenjujejo, kako posamezni organi opravljajo svoje naloge in ali so opravili vse pričakovane naloge.

Člani osnovnih organizacij sindikata se seznanjajo s finančnimi poročili svojih osnovnih organizacij, sprejemajo pa tudi finančne načrte za delo svojih osnovnih organizacij. Pri tem se tudi sami stabilizacijsko obnašajo, predvsem iz vidika racionalne porabe sredstev za delo osnovne organizacije.

Na koncu bi hoteli poudariti, da tako zastavljena aktivnost v veliki meri priča o široko zastavljenem delu osnovnih organizacij sindikata in je v nekem smislu porok za kvalitetno delo sindikata tudi za prihodnje.

Oto

Seminar za vodje SDS

Na iniciativo komisije za izobraževanje in informiranje pri konferenci osnovnih organizacij sindikata je konec januarja in v začetku februarja potekal seminar za vodje samoupravnih delovnih skupin. S tem se je pristopilo k družbeno-političnem izobraževanju za povečanje aktivnosti in povečanja kvalitete dela samoupravnih delovnih skupin. Seminar je potekal v skupinah s tem, da je bilo v posamezni skupini od 20 do 30 vodij samoupravnih delovnih skupin. Skupine so bile izbrane tako, da so jih sestavljali vodje iz sorodnih temeljnih organizacij. Seminarji po skupinah so potekali v popoldanskem času. Predstavili so jim ekonomski in politični položaj v posameznih TOZD. To temo so jim predstavili posamezni vodje temeljnih organizacij. Poleg tega pa so se seznanili z vlogo samoupravnih delovnih skupin v procesu samoupravnega sporazumevanja in komuniciranja, obravnavo praktičnega dela samoupravnih delovnih skupin in temo samoupravne delovne skupine kot sindikalne skupine. Tudi te teme so jim predstavili predavatelji iz naše delovne organizacije. Na koncu so bila pripravljena skupna izhodišča za boljše delo samoupravnih delovnih skupin.

Na seminarjih je bila velika udeležba slušateljev, ki so zavzeto sodelovali. Postavljali so vprašanja in dajali predloge za boljše delo skupin, ki jih vodijo. Prav tako so opozarjali tudi na probleme, s katerimi se srečujejo pri svojem delu. Njihova skupna ugotovitev je bila, da so takšni seminarji koristni in da jim bo pridobljeno znanje koristilo pri njihovem nadaljnjem delu.

Kot zaključek tega zapisa naj velja naslednja misel, ki je bila velikokrat izrečena na predavanjih: samoupravne delovne skupine so najširši in najbolj demokratičen samoupravni organ, zato jim moramo posvečati najširšo pozornost. Z dobrim in kvalitetnim delom samoupravnih delovnih skupin bomo povečali vpliv delavcev, poleg tega pa lahko pričakujemo njihovo večjo zavzetost za delo in odločanje.

Oto

Zadnja vest

Za četrtega člana sanacijskega odbora TOZD TT je bil imenovan **Tratar Franc, oec.**

Da nam jih ne bi zmanjkalo (foto Arzenšek)

Kako smo delali

V skupni proizvodnji v mesecu decembru nismo dosegli operativnega plana za 4,8 %. TOZD tovarna traktorjev je proizvedel 347 traktorjev ter dosegel postavljen plan s 86,8 %.

Elektroplavž:

Proizvodnja grodlja je nad operativnim planom za 133 ton, zato ker smo proizvodnjo za 29. 12. in delno 30. 12. prištevali še k temu mesecu. V mesecu poročila smo proizvajali samo sivi specialni grodelj.

Jeklarna:

Proizvodnja odlitega jekla je dosežena v višini 8.748 ton in je pod operativnim planom za 1.862 ton ali 17,5 %. Proizvodnja je pod planom zaradi:

- okvare stopenjskega stikala EOP 2,
- okvare regulatorja II. elektrode na EOP 1,
- preboja na ročici II. elektrode EOP 1.

Valjarna I:

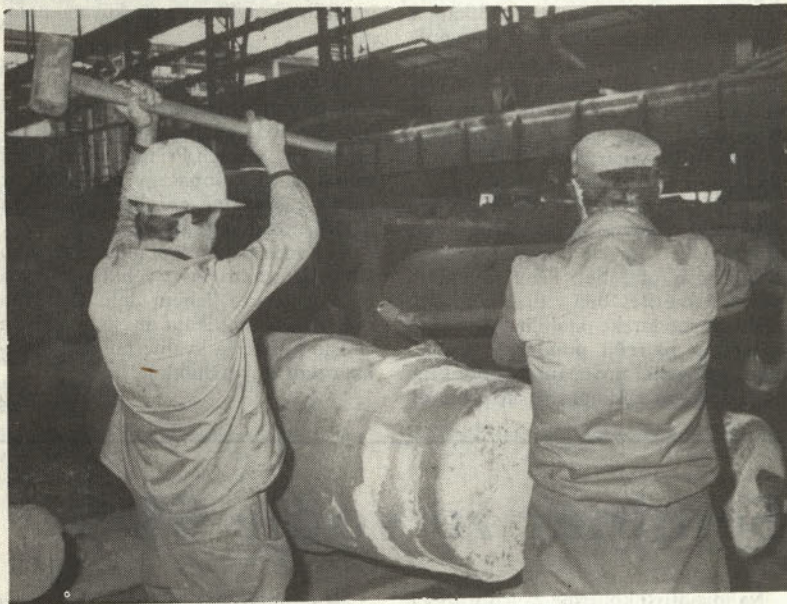
Skupna proizvodnja valjanih profilov znaša 2.177 ton, od tega 1.761 ton blagovne proizvodnje in 416 ton za predelavo.

Valjarna II:

V mesecu decembru smo dosegli količinsko proizvodnjo v višini 7.327 ton ter presegli OP za 1,2 %. Težave smo imeli zaradi pomanjkanja gredic. Do velikega pomanjkanja je prišlo zaradi okvare elektro obločne peči I v TOZD jeklarna.

Jeklovlek:

V tem mesecu je bila planirana količina hladno predelanih profilov 1.143 ton, kar znaša 122,9 % z ozirom na operativni plan.

Tudi tako ustvarjajo v livarni I (foto Arzenšek)

Livarna I:

Operativni plan je presežen za 5,9 %. Dosežen pa ni pri surovih valjih za 11 %.

Vzroki so naslednji:

- zastoji indukcijskih peči,
- nepravčasna dobava termotopa, melase, CaSi, Mn,
- kakovost trdih valjev je pod normativom – nismo imeli niti primerne grodlja niti zlomnine.

Livarna II:

Skupna proizvodnja v mesecu decembru znaša 555 ton, operativni plan je postavljen v višini 658 ton. Plan ni bil dosežen predvsem zaradi zmanjšanja števila delavcev v čistilnici. Surovinska oskrba je bila v tem mesecu zadovoljiva, večji problem pa predstavlja kvaliteta surovin, zlasti oplaščenega peska.

Obdelovalnica valjev:

Operativni plan je bil postavljen v višini 306 ton, doseženo pa je bilo 281 ton. Izvršili smo tudi 245 ur storitev, kar z naša 12,9 ton proizvodnje. Operativni plan ni bil dosežen zaradi izpada valja Ø 1053 × 2445 za Jesenice, ki je bil izločen zaradi razpoke.

Obdelovalnica litine:

V decembru smo obdelali 86 ton ulitkov. S tem smo operativni plan presegli za 13,2 %. Poleg splošnega prizadevanja za čim višjo proizvodnjo je na tako prekoračitev planskih zadolžitve vplivala velika zaloga surovcov iz novembra ter ustrezan asortiment.

Tovarna traktorjev:

Operativni plan za december je bil postavljen v količini 400 traktorjev, izdelanih pa je bilo 397 komadov in tako izvršen operativni plan v višini 99,3 %. Plana ni bilo mogoče doseči zaradi pomanjkanja materiala, kot so:

- ulitki, motorji in razni drobni deli.

Poleg redne proizvodnje smo opravljali še dodatna dela, za Korejo (50 traktorjev), rezervni deli za FIAT in usluge pri lakiranju za RINKO.

Zaposleni:

Število zaposlenih znaša 3.439, letni plan pa predvideva 3.447 oziroma 99,8 %. Z upoštevanjem nadur je skupno število zaposlenih v tem mesecu 3.520, skupno število po planu pa 3.536, kar predstavlja 99,5 % realizacijo letnega plana.

Nadure:

Doseženih je bilo 13.721 nadur, operativni plan pa je predvideval 14.486 nadur, kar je 5,3 % manj od planiranih.

Produktivnost:

Na nivoju DO znaša produktivnost 89,9 %.

KAKŠNI SMO BILI

Služba splošnega zavarovanja je v letu 1982 obravnavala skupno 542 kršitev Pravilnika o odgovornosti delavcev, kar je v primerjavi z letom 1981 za kar 107,7 % več. Primerjava o številu kršitev POOD in samih kršitvah med letoma 1981 in 1982 ni mogoča, saj podatki ne bi bili realni, oziroma poročilo ne bi prikazalo problematike dovolj objektivno. Res je, da je bilo v letu 1982 ugotovljenih kar 281 kršitev POOD več kot v letu 1981, vendar pa tega porasta kršitev ni mogoče pripisovati povečanju števila kršiteljev, ampak predvsem povečani aktivnosti delavcev službe splošnega zavarovanja na večini področij svojega dela, kakor tudi doslednejšemu izvajanju Pravilnika o delovnem redu. Iz navedenih razlogov je bila torej opravljena primerjava in gibanje kršitev znotraj leta 1982.

Tako lahko ugotovimo, da je število kršitev v primerjavi s prvim polletjem v upadanju, in sicer za 11,8 %. Del zmanjšanja števila ugotovljenih kršitev gre po vsej verjetnosti na račun zmanjšane zasedenosti v sami službi (manjkajo 3 delavci) in pa tudi daljših bolezenskih odsotnosti v službi (povprečno 3 na dan). Kljub temu pa podatek o tem, da se je število kraj zmanjšalo za 28,2 %, pove veliko predvsem pa to, da se z doslednejšim uveljavljanjem Pravilnika o delovnem redu in ustrezno kaznovano politiko da zmanjšati tudi število kraj.

Nekateri dodatni pokazatelji
Raziskani primeri odtujevanja:

Število tatvin	
1982	1982
I.–VI.	VI.–XII.
39	28
Vrednost zaseženih predmetov	
1982	1982
I.–VI.	VI.–XII.
56.419,00 din	88.031,00 din

Skupaj je bilo v letu 1982 zaseženih za 144.450,60 din raznih predmetov. Razkorak med številom kraj in vrednostjo nastane predvsem zaradi višjih cen raznih predmetov in zaradi tega, ker bi storilci tatvin izbirali vrednejše blago.

Neraziskani primeri odtujevanja:

Število tatvin	
1982	1982
I.–VI.	VI.–XII.
5	6

Vrednost odtujenih predmetov

1982	1982
I.–VI.	VI.–XII.
23.300,00	59.000,00 din

V letu 1982 ni bilo raziskanih 11 primerov tatvin, s katerimi je bila povzročena škoda za 84.300,00 din. Pripomniti velja, da so z vsemi neraziskanimi primeri seznanjeni organi za notranje zadeve in so zato te zadeve še vedno aktualne. Pri neraziskanih tatvinah ipd. prihaja v podatkih do določenih razhajanj, to pa zaradi tega, ker TOZD v vseh primerih ne obvestijo o storjenih tatvinah službe družbenega zavarovanja.

Pri tem je potrebno izpostaviti kot pereč problem tudi pojav alkoholizma. Na tem področju namreč beležimo številčen porast kršiteljev (za 26,4 %), vendar je bilo kljub večjemu številu kršiteljev odvzetih manj alkoholnih pijač.

1982 od I.–VI. – 95 l vina, 12 l žganih pijač, 55 steklenic piva
1982 od VI.–XII. – 69 l vina, 9 l žganih pijač, 62 steklenic piva
skupaj leto 1982 – 164 l vina, 21 l žganih pijač, 117 steklenic piva

Vso pijačo so delavci po končanem delu dobili nazaj. Vrnjena ni bila le tistim, ki so pijačo pred delavci SSZ odvrgli in zbežali, tako da se ni moglo z zagotovostjo ugotoviti, čigava je (13 l vina, 5 steklenic piva, 1 liter žgane pijače). Razen zasegov alkoholnih pijač so morali delavci SSZ posredovati tudi proti delavcem, ki so prišli na delo pod vplivom alkohola ali pa so se opili na delovnem mestu. Že pri vstopu v varovano območje je bilo zavrženih v drugem polletju zaradi suma, da so pod vplivom alkohola, 12 delavcev; z dela pa je bilo iz istih razlogov na zahtevo njihovih predpostavljenih odstranjenih 16 delavcev.

Stanje na tem področju bi se lahko izboljšalo z doslednejšim obravnavanjem teh pojavov in pravočasnim vključevanjem vseh odgovornih za te pojave. V poročilu o kršitvah sta bili izpostavljeni samo dve področji, ki sta trenutno najbolj pereči. Za odpravo ali vsaj zmanjšanje te problematike pa bo potrebno še veliko storiti. Razen že navedenih ukrepov bo k izboljšanju tega stanja pripomogla delno tudi ograja na območju Štor I, največ pa se lahko doseže z doslednejšim izvajanjem Pravilnika o delovnem redu in pa Pravilnika o odgovornosti delavcev.

Dodatno je potrebno izpostaviti tudi problem izdaje propustnic, tako za službene kot privatne izhode. V letu 1982 je bilo izdanih 13.830 propustnic.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Brez kakovostnega jekla ni kakovostnih vozil

VITJA RODE

IGOR URŠIČ

V petek, 14. januarja 1983, je v DO Tovarna avtomobilov in motorjev sedem delovnih organizacij iz Podravja podpisalo samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za razvoj črne metalurgije v slovenskih železarnah.

Podpisnice — TAM, TVT Boris Kidrič, Metalna, Primat, Elektrokovina, Tehnostroj in trgovska organizacija Jeklotehna — združujejo sredstva za izgradnjo in posodobitev naslednjih objektov:

- jeklarne II v železarni Jesenice,
- jeklarne (rekonstrukcija) v železarni Store,
- valjarne (modernizacija) železarne Ravne.

Gre še za sovlaganje za zagotavljanje osnovnih surovin.

Po uresničitvi ciljev, za katere bodo združile navedene podpisnice v obdobju petih let 80,5 milijonov dinarjev, bo proizvodnja jekla znašala (1980. leta 794.000 ton), 1985. leta 930.000 ton in po 1985. letu 1.025.000 ton.

Ob tem pomembnem dogodku, ki so mu posvetila primerno pozornost tudi sredstva javnega obveščanja, sta dala izjavi Igor Uršič iz Slovenskih železarn in Vitja Rode, predsednik KPO DO TAM.

Vitja Rode: — S podpisom tega samoupravnega sporazuma smo sklenili dokaj težko in dolgo razpravo, iz katere smo le našli pot za združevanje dela in sredstev. Pri tem je pozitivno, da uporabniki in proizvajalci delujemo skupno in usklajeno na področju črne metalurgije. Potrebe za sovlaganje so visoke, toda brez jekla ni naših proizvodov, brez kakovostnega jekla ni kakovostnih vozil. Zato pomeni današnji podpis samoupravnega sporazuma za več jekla velik korak naprej za danes in v bodoče, za naložbe in za sodelovanje.

Igor Uršič: — Slovenske železarne smo si zagotovile s podpisom tega samoupravnega sporazuma najkvalitetnejšo materialno osnovo za proizvodnjo jekla, tako po količini kot po kakovosti. S tem pa si ustvarjamo tudi možnosti za uspešnejše nastopanje na svetovnih tržiščih.

Podobne samoupravne sporazume bodo podpisali s 168 sovlagatelji širom po Jugoslaviji, in si v enem letu zagotovili 880 milijonov dinarjev, v obdobju petih let pa računamo, da si bomo tako pridobili 30 odstotkov sredstev, potrebnih za naše načrte.

Spoznanje, da smo lahko le povezani uspešni, je tu — in to je bila naša želja.

JZ ZIV TAM št. 4/83 T. P.

Portret sodelavke

Socialna delavka naše delovne organizacije, tovarišica Marija Lamut, je bila rojena v polproletarski družini na Teharjih. V šolo je hodila na Teharje in Celje, njeno prvo delo pa je bilo pri očetu v vrtnarstvu v rojstnem kraju. Ima lepe spomine na rano mladost. Ker je bila

vedno vesele narave, je že zgodaj sodelovala v gasilskem društvu, v dramski sekciji in pri petju. V letu 1958 je pričela delati v kadrovskem sektorju Železarne, v Štorah je končala nižjo administrativno šolo, srednjo v Celju, višjo šolo za socialne delavce pa v Ljubljani. In vse to ob delu. Sedanji poklic jo je vseskozi privlačeval, zato ni čudno, da ga tako uspešno opravlja.

Zaradi dejavnosti, ki jih tovarišica Lamutova »pokriva« po svoji delovni dolžnosti in tudi v svojem prostem času (socialna vprašanja, invalidnost, boj proti alkoholizmu), smo jo obiskali in postavili nekaj vprašanj, ki bodo gotovo zanimala širši krog naših delavcev.

Železar: Dejavnost si na tolikih področjih v tovarni in krajevni skupnosti. Kako vse to vsklajuješ?

Marija Lamut: Nekako mi je vse to delo prešlo v kri, z organizacijo sem se bavila že kot mladinka. Z ozirom na sedanjí poklic pa čutim moralno dolžnost, obveznost, da se vključujem v

delo povsod tam, kjer čutim, da sem glede na povezavo z mojim delom potrebna. Tako sodelujem s KO SZDL Celje, Obč. sindikalnim svetom, KS Store in še posebej s štorskim Aktivom invalidov. V železarni sem aktivna v raznih komisijah in sindikatu, je pa tu še nekaj humanitarnih organizacij, ki jih ne bi naštevala.

Železar: Delo v krajevni skupnosti je pač težje v toliko, ker se vse odvija v prostem času (kar je tudi vzrok, da človek rajši opravlja funkcije v DO). V KS imamo veliko starih ljudi in ker vemo, da se vedno zavzemaš zanje, kar je prav in lepo, nam povej nekaj o tvojih izkušnjah z njimi!

Marija Lamut: Pogosto razmišljam, kako hitro minevajo leta in prihaja starost, nekaterim lepa, drugim žalostna. Čeprav veliko govorimo o starostnikih in so napravljeni določeni ugodni premiki, vendar je vse to še premalo. Po slovesu od tovarne in sodelavcev pričnejo vsi ti ljudje svojo jesen življenja vsak po svoje. Že več let nazaj ob koncu leta obiskujemo nekatere občane, vsaka organizacija po svoje; letos oziroma lani pa smo se odločili to akcijo združiti, in sicer: Aktiv invalidov, Rdeči križ in Krajevna skupnost. Obiskali in zaželeli jim sreče v novem letu smo predvsem tiste, ki se iz tega ali onega vzroka niso mogli udeležiti vsakoletnega srečanja starostnikov v jeseni. Veselje na obrazih obiskanih je pač težko opisati, dejala bi bolj zaradi obiska kot darila. Skromno mislim, da bi se moral najti način, da bi starostnike obiskovali skozi vse leto — le tako bi res spoznali, kje in kako živijo.

Železar: Tvoja majhna pisarna je zelo »na vetru«. Dnevno gre mnogo ljudi tu skozi. Sigurno se ob izkušnjah z njimi tudi sama gradiš. Si kdaj tudi čisto človeško utrujena in ali ti je, Marija, kdaj žal, da opravljaš to delo?

Marija Lamut: Nikdar mi ni bilo žal. Vendar moram povedati, da je socialno delo zelo širok pojem, ne pa seveda tako širok, da bi vse spadalo v njega.

Zato ljudje včasih ne razumejo, da ni moč tega ali onega problema rešiti v tej pisarni in zato negodujejo. Vedno mi je hudo, če jim ne morem pomagati, veselem pa se silno vsakega najmanjšega uspeha. Socialno delo je pač takšnega značaja, da se nikoli ne konča, sploh pa spremljajo človeka neresene stvari. Ko mi je zaradi njih včasih tesno, takrat pomislim, da opravljam plemenito, humano in častno delo, saj se vse dni srečujem s problemi, ki nastanejo z rojstvom in trajajo tja do smrti.

Železar: Namesto zadnjega vprašanja le še želja, da nam razkriješ, kaj si letos, ko bo, kot pravijo, težko leto, želiš izboljšati ali vsaj ohraniti v tvoji dejavnosti?

Marija Lamut: Kot prvo si želim, da bi čimveč ljudi imelo več posluha za probleme občanov in da bi se izboljšali medsebojni človeški odnosi, katere je verjetno precej pokvaril materializem. V službi pa bi si želela, da bi bilo čim manj problemov zaradi invalidnosti in alkoholizma in več čustvenih odnosov do naših bolnih in starejših sodelavcev.

Železar: Dejanja človeka krase. Za vse tiste ljudi, ki si jim do sedaj na kakršenkoli način pomagala in za one, ki jim še boš, se ti zahvaljujemo. Nič ni narobe, če te kdo kdaj pa kdaj namesto socialna delavka naslovi s »socialistično«. Saj takšno tudi mora biti tvoje delo!

Razgovor vodil Jok

(Nadaljevanje s 4. strani)

Za vse izhode (službene in privatne) je bilo porabljenih 32.896 ur. Evidence o tem, koliko je bilo porabljenih ur za službene oz. privatne izhode, SSZ ne vodi. Na enega zaposlenega pride tako na leto deset ur za izhode. Po mnenju SSZ je potrebno kriterije za izdajo propustnic zaostri in izhode s propustnicami omejiti le na najnujnejše.

V ta fond ur niso zajeti zamudniki (788), ki so s svojimi zamudami prav tako izkoristili določen fond ur.

Vsi navedeni podatki naj bodo le opora za izboljšanje stanja.

Mentor in mecen (podpornik) slovenske prosvetljenske književnosti baron Žiga Zois je bil rojen 1747. Njegova slavistična prizadevanja so omogočila Kopitarju, da je napisal prvo slovensko znanstveno slovnico. Njegova zasluga je tudi, da je Anton Tomaž Linhart pričel pisati v slovenskem jeziku in da se je Valentin Vodnik pod njegovim mentorstvom (vodstvom) izoblikoval v prvega slovenskega pesnika. Umrli je 1819. leta v Ljubljani.

KOLIKO BOMO PRISPEVALI

S 1. januarjem 1983 je stopila v veljavo nova lestvica prispevkov uporabnikov k stroškom za zdravstveno varstvo. Ta prispevek je za 20 % višji v primerjavi z letom 1982. V nadaljevanju objavljamo celotno lestvico, ki jo je sprejela skupščina Zdravstvene skupnosti Celje dne 24. 12. 1982 in obrazložitev, kdo je tega prispevka oproščen.

O VALORIZACIJI PRISPEVKOV UPORABNIKOV K STROŠKOM ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO (PARTICIPACIJA)

1. člen

Valorizirani prispevki k stroškom za zdravstveno varstvo (participacija) znašajo:

Zap. št.	Vrsta participacije	Znesek	Višji znesek 86. člen
1.	Za prvi pregled v splošnih in obratnih ambulantah ter dispanzerjih v zvezi s posameznim primerom zdravljenja	55	
2.	Za prvi obisk zdravnika na domu, ki je opravljen na zahtevo uporabnika ali njegovih svojcev	155	
3.	Za zobozdravstvene storitve ter pripomočke, in sicer:		
	– za prvi pregled pri stomatologu in specialistu	35	55
	– za vsako zalivko	55	
	– za polno kovinsko prevleko	390	540
	– za ostale prevleke	460	595
	– za inlay	260	
	– za vsako krono	570	725
	– za vsak člen v mostovni konstrukciji	260	280
	– za vsako nadomestilo fasete, cementiranje stare prevleke, demontažo prevleke ali krone, oddelitev vmesnega člena ali gredi	85	
	– za vsako prevleko ali člen v začasnem mostičku	100	
	– za gred, opornico ali jahač	310	
	– za vsako totalno protezo	830	1.040
	– za vsako parcialno protezo	1.040	1.350
	– za vsako začasno protezo	780	
	– za vsako bazo kovinske proteze, dodatno k parcialni protezi	780	1.685
	– za snemni ortodontski aparat pri uporabnikih, starejših od 18 let	905	
	– za vsako reparaturo, prilagoditev stare proteze, podložitev ali reokluzijo	130	
	– za vsak fiksni ortodontski aparat pri uporabnikih, starejših od 18 let	1.295	
4.	Za vsak prvi pregled pri zdravniku specialistu z napotnico zdravnika ali brez nje, če ta ni predpisana	130	
5.	Za vsak rentgenski posnetek, tudi zob, v ambulantah ali dispanzerjih	20	
6.	Za nemedicinski del oskrbe v bolnišnicah, specialnih zavodih in inštitutih ter naravnih zdraviliščih pri neprekinjeni oskrbi za največ 15 dni, pri večkratni oskrbi pa za največ 30 dni v koledarskem letu	80	
7.	Za prvi prevoz z reševalnimi vozili in posebnimi prevoznimi sredstvi, ki ga odredi zdravnik v zvezi s posameznim primerom zdravljenja	155	
8.	Za zdravila, pomožni in sanitetni material ob prevzemu v lekarni na recept	40	
9.	Za kontracepcijska sredstva:		
	– za kontracepcijske tablete (oralna sredstva)	40	
	– za druga kontracepcijska sredstva	260	
10.	Za proteze, ortotične pripomočke, aparat za ekstenzije in prosto stoječ posteljni trapez	390	
11.	Za nepodložene usnjene rokavice, estetske rokavice, za protezo in navleke za krn po amputaciji	390	
12.	Za ortopedske čevlje	780	
13.	Za kilni pas	390	
14.	Za berge	80	
15.	Za očala	110	
16.	Za kontaktna stekla, kadar so nujno potrebna uporabnikom za opravljanje poklica		
17.	Za očesno protezo	260	
18.	Za lasulje trajno izražene plešavosti traumatskega izvora	235	
19.	Za ojačevalni slušni aparat, kadar je nujno potreben za opravljanje poklica	390	
20.	Za aparat za omogočanje glasnega govora	515	

2. člen

Uporaba 86. člena sporazuma o plačilu višje – za enak odstotek valorizirane – participacije pri uveljavljanju pravic iz zobozdravstvenega varstva za uporabni-

ke, ki niso tekoče letno sanirali zobovje, se začasno odloži, ker premajhne kapacitete v zobozdravstvu uporabnikom niso omogočile sanacije zobovja.

3. člen

Ta sklep velja, ko ga sprejme skupščina skupnosti, uporablja pa se od 1. 1. 1983 dalje.

ZASNOVA SKLEPA: Skupščina sprejema predloženi sklep o valorizaciji prispevkov uporabnikov k stroškom na zdravstveno varstvo (participacijo).

OBRAZLOŽITEV

Skladno z rastjo življenjskih stroškov v preteklem letu skupščina Občinske zdravstvene skupnosti Celje sprejme višino prispevkov uporabnikov k stroškom za zdravstveno varstvo. Za leto 1983 je pri tem upoštevana povprečna rast življenjskih stroškov in osebnih dohodkov v letu 1982 napram letu 1981, zmanjšana za padec realne vrednosti osebnega dohodka, tako da so posamezne vrednosti soudeležbe uporabnikov v letu 1983 povišane za 20 %.

Po zakonu o zdravstvenem varstvu so prispevka oproščeni naslednji uporabniki:

- novorojenci, dojenčki, predšolski in šolski otroci;
- učenci in študentje usmerjenega izobraževanja, ki niso v delovnem razmerju;
- ženske, ko gre v zvezi za storitev z nosečnostjo, porodom in materinstvom;
- imetniki Partizanske spomenice 1941, odlikovanci z redom narodnega heroja in drugi borci narodnoosvobodilne vojne, ki imajo čas udeležbe v vojni in čas aktivnega in organizacijskega dela v narodnoosvobodilnem boju priznan v dvojnem trajanju do 15. maja 1945; vojaški invalidi in civilni invalidi vojne, udeleženci stalne republiške ali občinske priznane; borci španske narodnoosvobodilne in revolucionarne vojne 1936–1939; udeleženci narodnoosvobodilnega gibanja Grčije; borci za severno mejo v letih 1918–1919 in slovenski vojni dobrovoljci iz vojn 1912–1918; odlikovanci z redom Karadjordjeve zvezde z meči, z redom Belega orla z meči in zlato medaljo Obilica;
- brezposelne osebe, ki prejemajo začasno nadomestilo ali denarno pomoč po predpisih o zavarovanju, za primer brezposelnosti ter njihovi ožji družinski člani, ki jih preživljajo in živijo z njim v skupnem gospodinjstvu;
- zavarovanci v socialnih zavodih in prejemniki družbenih denarnih pomoči;
- upokojeanci, ki prejemajo varstveni dodatek ter njihovi ožji družinski člani, ki jih preživljajo in živijo z njim v skupnem gospodinjstvu;
- uporabniki, ki zaradi svojega gmotnega položaja ne morejo prispevati k stroškom za zdravstvene storitve, kar ugotovijo občinske zdravstvene skupnosti, na podlagi enotno dogovorjenih meril v Skupnosti socialnega varstva Slovenije;
- za zdravstvene storitve v zvezi z uveljavljanjem pravic do zdravstvenega varstva pri zdravljenju nalezljivih bolezni, pri katerih je predpisano obvezno zdravljenje, malignih rakastih obolenj, sladkorne bolezni, duševne bolezni, živčno-mišičnih bolezni, multiple-skleroze, hemofilije, pri preventivnih in zdravstveno vzgojnih ukrepih v okviru zakonsko zagotovljenih pravic, ter pri zdravljenju in negi na domu, če gre z storitve iz zagotovljenega programa.

Zaradi novega načina pobiranja participacije se zahteva:

1. Zdravstvene izkaznice morajo biti urejene (mesečno potrjene), v nasprotnem primeru bo vsak samoplačnik.
2. Upokojeanci morajo imeti poleg urejene zdravstvene izkaznice še zadnji odrezek pokojnine.

JP Store

Prečitajte – in ne pozabite!

Kar lepo število privatnih tranzistor-skih sprejemnikov je našlo doslej svoje začasno (ali pa kar dosmrtno?) pribežališče v raznih kotičkih železarne. Uradno dovoljenje za takšen način »ozvočenja« sicer ni bilo nikoli izdano, vendar tudi prepovedi vnašanja aparatov ni in tako imamo pač stanje, kakršno je postopoma nastajalo.

Dobršen del teh aparatov je na baterije. O teh se nimam namena pogovarjati, ker so dokaj nedolžni. Rad pa bi rekel nekaj besed o onih drugih, ki se napajajo iz električnega omrežja napetosti 220 voltov. Opažam namreč, da predstavljajo ti aparati določeno nevarnost za ljudi, česar pa ne smemo dopustiti, vsaj ne na področju železarne.

Prvi primer: Večkrat je od mesta, kjer stoji aparat, do najbližje vtičnice večja razdalja, kot je dolžina priključne vrvice aparata. In že je težava tu. Nastajajo podaljški raznih izvedb, v »lastni« izdelavi ali kako drugače pridobljeni. Nekateri so pravi biseri. Te dni smo v enem od objektov odstranili enega takšnih ilegalnih podaljškov: na obeh straneh brez vtičev, priključen kar z goli žicami. Da si je mož olajšal delo, je

z vrvice celo odstranil vtičak, da je lažje staknil gole žice med seboj. Ta umetni-na je ležala potem nezavarovana na njegovi delovni mizi!

Drugi primer: Suhe baterije so dokaj drage, pa še dolgo ne trajajo. Ker danes ni problem sestaviti majhnega usmernika, jih visi, leži ali stoji ob aparatih kar lepo število. Domala vsi ti usmerniki so zasilno skrpani, priključki so nezavarovani in zato seveda nevarni.

Tako smo se znašli sredi klavnega dejstva, da se po eni strani – tisti »službeni« – borimo za izboljšanje varstva pri delu: kupujemo zaščitna sredstva, gradimo drage dodatne zaščitne naprave k strojem in aparatom, gojimo in plačujemo drago kontrolno in vzdrževalno službo itd.

Na drugi strani pa istočasno dopuščamo, da nam nekaj neosveščenih, ali bolje predrznih, posameznikov nastavlja s takšnimi zmazki prikritih mine, za katere se nikoli ne ve, kdaj bo kdo stopil nanjo.

Rad bi vas v zvezi z doslej povedanim opozoril na nekaj pomembnih stvari:

(Nadaljevanje na 7. strani)

Kdaj statusne spremembe?

V šestdesetih letih je v delovni organizaciji Železarna Štore na področju varstva pri delu pričelo delovanje komisij za varstvo pri delu v posameznih obratih. Pozneje so se v posameznih TOZD ustanovile tudi komisije za gospodarjenje in varstvo pri delu. Takšna oblika strokovnega in samoupravnega delovanja na področju varnega dela se v naši delovni organizaciji pojavlja še danes, čeprav smo v preteklih letih pričeli z ustanavljanjem odborov za varstvo pri delu in humanizacijo dela.

Ti odbori so se ustanavljali na pobudo osnovnih organizacij sindikatov v posameznih TOZD. Ti so organ delavskega sveta, ki bi naj vnašali načrtno politiko za vsestransko varno delo v obliki vsakodnevne samoupravne aktivnosti. To pomeni, da bodo ti odbori ob sodelovanju sindikatov ter vseh strokovnih služb na podlagi različnih analiz in zahtev vplivali na delo delavskih svetov. Tako naj ne bi prišlo do nobene dolgoročne opredelitve razvoja posameznih TOZD oziroma do planov, ki ne bi vsebovali tudi odgovorov na vprašanja varnih in humanih delovnih pogojev.

Delovna organizacija Železarna Štore je v novih pravilnikih o varstvu pri delu za posamezne TOZD v 121. in 122.

členu opredelila naloge odborov za varstvo pri delu in humanizacijo dela. Toda med tem časom od začetka ustanavljanja odborov oziroma prestrukturiranja dela obratnih komisij in komisij za gospodarjenje in varstvo pri delu še ni prišlo do sprememb v statutih posameznih TOZD za pričetek dela teh odborov.

Področje za tehnično in zdravstveno varstvo je ves čas vzpodbujalo in še vzpodbuja delo dosedanjih obeh komisij, saj v njih delujejo delavci, ki bodo v večji meri delovali tudi v novih odborih za varstvo pri delu in humanizacijo dela.

Kot strokovna služba ponovno opozarjamo, da se naj v čim krajšem času vnesejo spremembe v statute posameznih TOZD za delovanje odborov za varstvo pri delu in humanizacijo dela, da bi s tem pričeli z realizacijo nalog, ki smo si jih zadali pri začetku ustanavljanja odborov.

Področje za tehnično in zdravstveno varstvo

(Zvedeli smo, da bodo dopolnitve vnešene v statute ob prvem referendumu, ki bo v Železarni Štore. Op. ured.)

Program dela

Drugo mandatno obdobje delegatske skupščine SIS za železniški in luški promet SR Slovenije je trajalo od 22. 11. 1978 do 28. 12. 1982. V februarju 1980 je bila ustanovna skupščina zveze SIS za železniški promet Jugoslavije, pri čemer je zelo aktivno vlogo imela SIS za železniški in luški promet SR Slovenije.

V tretjem mandatnem obdobju čaka delegate oz. SIS za železniški in luški promet SR Slovenije še precej dela. Po programu dela tega SIS so najpomembnejše naloge:

V letu 1983 bodo razmere za gospodarjenje izredno zaostrene. Potrebno bo redno poravnavanje zapadlih obvez-

nosti do tujine in pričakovati je minimalno rast industrijske proizvodnje. Glavni poudarek bo dan izvozu, zato bo treba uskladiti domače blagovne in denarne tokove. Na osnovi dokumentov ekonomske politike za leto 1983 pričakujemo realno zniževanje splošne, skupne in osebne porabe. Minimalna rast industrijske proizvodnje in zmanjševanje vseh oblik porabe bo vplivala negativno na vire sredstev tudi na področjih vseh SIS materialne proizvodnje, zato se bo moral družbenoekonomski razvoj v letu 1983 upreti predvsem na lastne moči in na večje izkoriščanje človeka kot dejavnika, na razvijanje lastne

rezno izobrazbo in usposobljenostjo za varno delo.

Tako torej pravi veljavni pravilnik. To pa pomeni, da razen z odločbami pooblaščenih delavcev (elektrikarjev) nihče ne sme prav ničesar ne dodajati ne odzemanja električnim napravam in inštalacijam v Železarni Štore.

Neupoštevanje tega določila je ocenjeno kot težja kršitev delovnega reda!

Končno smo prispeli do razpotja: ali prepovedati vnašanje in uporabo privatnih sprejemnikov na celotnem področju železarne, ali pa skrbeti, da so leti, kjer pač so, predpisno in s tem varno priključeni na omrežje.

Zanesljivejši bi bilo prvo, bolj človeško je drugo. Pač še en oreh, ki ga bo treba – in to v korist nas vseh – brez odlaganja streti.

Dokler ta zadeva ne bo dokončno razčiščena, naj se vodstva TOZD in DS preko službe varstva pri delu borijo proti kršitvam zgornjega določila o prepovedi poseganja v električne napeljave.

Krajnc Srečko

tehnologije ter boljše uporabo tiste, s katero že razpolagamo.

V skladu z določili samoupravnega sporazuma o združevanju ter drugimi samoupravnimi akti SIS za železniški in luški promet SR Slovenije (v nadaljevanju: Skupnost) bo Skupnost v svojem delovanju, kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja, nadaljevala z uresničevanjem stališč Zveznih družbenih svetov o nadaljnjem razvoju družbenoekonomskih odnosov v železniškem gospodarstvu in stališč Skupščine SR Slovenije o nadaljnjem razvoju družbenoekonomskih odnosov v SIS materialne proizvodnje.

Glavna aktivnost SIS za železniški in luški promet SR Slovenije bo še bolj usmerjena na uresničevanje posameznih nalog akcijskega programa ukrepov za povečanje učinkovitosti poslovanja in zmanjšanje stroškov poslovanja v integralnem železniškem prometu v obdobju 1981–1985, tj. na razreševanje problemov poslovanja, povečanje obsega dela v ŽG Ljubljana, izboljšanje kvalitete prevoza, realizacijo politike integralnega transporta in sodelovanje z drugimi panogami prometa.

Za področje luškega prometa bo Skupnost sodelovala pri temeljnih usmeritvah DO Luka Koper, ki pomenijo tudi realizacijo dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981–1985, tj. razvijanju dohodkovnih odnosov med udeleženci v transportni verigi, razvoju integralnega transporta, povečanju tranzitnega prometa in izvrševanju razvojnih programov Luke Koper ter zagotavljanju pogojev, ki pomenijo sistemske rešitve v skladu s planom Skupnosti za obdobje 1981–1985 za področje luškega prometa.

Najpomembnejša naloga Skupnosti v letu 1983 bo sprejemanje sprememb in dopolnitev samoupravnih sporazumov o temeljih plana za SIS za železniški in luški promet za področje železniškega oziroma luškega prometa za obdobje 1981–1985 ter aneksov k obema sporazumoma v skladu z dogovorom o spremembah in dopolnitvah dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981–1985.

Skupnost bo tudi nadalje spremljala ter se vključevala v postopek sprejemanja vseh zakonskih in drugih dokumentov s področja sistemskih rešitev, ki se bodo v letu 1983 sprejemali v republiki in zvezi istočasno pa bo svoje delo kot tudi vse samoupravne akte Skupnosti sproti prilagajala ter usklajevala s temi dokumenti.

Svojo aktivnost bo Skupnost izvrševala v povezanosti in sodelovanju z vsemi družbeno-političnimi organi in organizacijami, Gospodarsko zbornico ter drugimi samoupravnimi organizacijami in Skupnostmi. Skupnost bo aktivno sodelovala pri delu Zveze SIS za železniški promet Jugoslavije, pri nalogah in ciljih samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanju o vseh vprašanjih, ki so v skupnem interesu SIS za železniški promet republik in pokrajin pri razvoju železniškega prometa.

Skupnost bo usmerjala in koordinirala delo temeljnih skupnosti za železniški in luški promet. V zvezi s tem bo analizirala njihovo dosedanje delo s posebnim poudarkom na funkcioniranju delegatskega sistema v novi delegatski skupščini.

Se nadalje bo Skupnost v okviru svojih aktivnosti in pristojnosti uresničevala na osnovi vsebine stališč zveznih družbenih svetov o nadaljnjem razvoju družbenoekonomskih odnosov v železniškem gospodarstvu sprejeti akcijski program za realizacijo odnosov teh sta-

lišč, ki zajema konkretne naloge tako za samoupravne organe na JZ kot tudi za republiške in pokrajinske SIS.

Skupnost se bo, v okviru svojih programskih usmeritev in samoupravnih aktov, vključevala v razvrščanje posameznih postavk akcijskega programa jugoslovanskih železnic za uresničevanje sklepov zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ.

Poleg navedenih bo Skupnost v skladu z določili samoupravnega sporazuma o združevanju obravnavala in sklepala o tekočih zadevah po naslednjem programu:

1. Letni plan ŽG Ljubljana in Luke Koper za leto 1983.

2. Obravnava rezultatov gospodarjenja ŽG Ljubljana in Luke Koper v letu 1983.

3. Obravnava rezultatov gospodarjenja ŽG Ljubljana in Luke Koper I–VI 1983.

4. Izvajanje srednjeročnih planov za področje železniškega prometa in za področje luškega prometa za obdobje 1981–1985 v l. 1983.

5. Letni plan ŽG Ljubljana in Luke Koper za l. 1984.

6. Akcija sprejemanja sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o temeljih plana SIS za železniški in luški promet za obdobje 1981–1985 ter aneksov k obema sporazumoma.

7. Obravnava in sprejemanje dokumentov za dolgoročni program železniškega in luškega prometa do leta 2000

8. Sprejem Dogovora o osnovah in merilih razporejanja dohodka in za oblikovanje sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo v TOZD ŽG Ljubljana v letu 1983.

9. Sprejem »Dogovora o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in oblikovanje sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo v OZD izvajalcev – DO Luka Koper – v letu 1983.

Hochkraut Jože

PROIZVODNI BILANS LJUBIJSKIH RUDNIKA U 1982. GODINI

Rekordna 2,2 miliona tona rude

U ODNOSU NA 1981. GODINU, PROIZVEDENO 174.037 TONA RUDE VIŠE ODNOSNO ŽELEZARAMA OTPREMLJENO 147.049 TONA

Godine 1982. u 66-godišnjoj istoriji Ljubijskih rudnika, ostvarena je najveća proizvodnja od 2.200.000 tona rude. Desetog decembra nadmašena je rekordna proizvodnja iz 1975. godine od 2.111.782 tone rude.

Zvuci sirena s kopova Centralnih rudništa u Ljubiji 20 decembra oglašili su izvršenje njihovog godišnjeg plana od 950.000 tona rude, a 29. decembra s kopova Istočnih rudništa u Tomašici od 1.250.000 tona rude. Više je, u odnosu na 1981. godinu, proizvedeno 174.037 tona rude.

Železarama su otpremljene 2.152.453 tone rude (plan 97 posto), odnosno za 147.049 tona više u odnosu na 1981.

Otkrivanja jelovine realizovana je s osam indeksnih poena iznad plana. Otkrivene su 11.124.603 tona jelovine. I plan jelovine, što je važno istaći, izvršen na oba rudništa: na Istočnim sa 101, a na Centralnim čak sa 122 posto.

Ovogodišnji planski zadaci su u proizvodnji rude, u odnosu na 1982. godinu, veći za 2,6 posto. Planirana je proizvodnja od 2.250.000 tona rude. Već u januaru trebalo bi da se proizvede 187.500 tona rude, železarama otpremi 193.750 tona, te otkriju 877.083 tona jelovine.

I. SREĐIC

Nove knjige v strokovni knjižnici

- 2999 Blaško E.: Kalkulacije. 1980
 0692 Finžgar A.: Temeljna lastninskopravna razmerja. 1980
 0693 Finžgar A.: Družbena lastnina. 1979
 0694 Usmerjeno izobraževanje. Zakon s komentarjem... 1981.
 37090/e-j Pezdinik J.-Pikon J.: Oljna hidravlika v industriji.
 0695 Vlasov N. N. idr.: Spravočnik po razlivke črnih metalov. 1981
 0696 Artinger I.: Instrumentalnjne stali i ih termičeska obrabotka. 1982
 0697 Jonusov F. S.: Slifovanje krupnogabaritnih detalej majatnikovymi golovkami. 1981
 0698 Cwynar L.: Pusk parovih kotlov. 1981
 0699 Ubbelohde A. R.: Rasplavlennoe sostojanie veščestva.
 0700 Poirier J. P.: Vysokotemperaturnaja plastičnost kristaličeskikh tel. 1982
 02000 Tankosić M.: Kumuniciranje u organizaciji. 1980
 02001 Bošković D.: Organizacija istraživanja i razvoja u udruženom radu. 1979
 0701 Bruk Ju. G.: Ispitanija i naladka promyšlennih pečej na gazovom toplive. 1981
 0702 Pickering F. B.: Fizičeskoe metallovedenie i razrabotka stalej. 1982
 0703/1 Zbornik objav I: Orodni materiali in njihova problematika v jugoslov. merilu. 1978
 0703/2 Zbornik objav II: Numerično krmiljenje obdelovalnih strojev. 1978
 0703/3 Zbornik objav III: Uporaba elektron. računalnika pri konstruiranju in pripravljanju proizvodnje. 1978
 02002 Ma. T. S.-R. E. Lang: Quantitive analysis of organic mixtures. Part I, 1979
 1975/81-4 Stahl und Eisen Gütenormen 1, DIN Tasch. 4, 1981.
 1975/81-155 Stahl und Eisen Gütenormen 2, DIN Taschenbuch 155, 1981
 1975/81-19 Materialprüfnormen für metallische Werkstoffe 1, DIN Taschenbuch 19, 1981
 1975/82-29 Normen über Federn. Taschenbuch DIN 29, 1982
 1975/82-53 Metallische Gusswerkstoffe. DIN Taschenbuch 53, 1982
 0704 Batyrev V. A.: Rentgenospektalnjnyj elektronnozonodovyy mikroanaliz. 1982
 0705 Poluhin P. I. idr.: Fizičeskie osnovy plastičeskoj deformacii. 1982
 0481/82-I I. Savjetovanje: Elektromotorni pogoni. 1982
 0503/-81 I, II, II 2 Poročilo o delu za leto 1981. RSS. I, II, II. 1982
 0706 Strelec V.: Plinske kotlovnice. 1982
 0707/a, b Vukelić N.: Spajanje električnih vodiča.
 0708, b Hauc A.: Projekti v organizacijah združenega dela. 1982
 0709 Rus V. idr.: Japonska od posnemanja do izvirnosti. 1982
 0710 FAG Standardprogramm. Katalog 41500/2 DB. 1978.
 0711 Recknagel-Sprenger: Priručnik za grejanje i klimatizaciju. 1982
 0712 Hütter A. L.: Wasser und Wasseruntersuchung. 1979
 3840 La Coulee continue. 1977
 02003 Martin J.: Systems Analysis for Data Transmission. 1972
 02004 Jones B. C.: Software Development. 1980
 02005 Welsh I.: Structured System Programming. 1980
 02006 Weinberg V.: Structured Analysis. 1980
 02007 Yourdon E.: Structured Walkthroughs. 1977
 02008 Đuretić S.: Ugovor o izgradnji investicionih objekata. 1981
 0713 Predpisi o kreditnem in bančnem sistemu s komentarjem.
 3841 Eles-Ljubić: Termoplastične mase. 1971
 0714 Šinkovec J.: Družbeno in samoupravno planiranje. 1982
 3623/81-a, b Dodatak katalogu jugoslov. i međunarodnih standarda 1981. 1982 (2 x)
 2927/1 b, 2 b Giessen und Erstarren von Stahl. I, II. 1977
 3842/MI-502 Dvoršek D.: Studij visokotemperaturnih premazov za zaščito grafitnih elektrod. Poročilo MI. 1976
 3843/MI-610 Raziskava obrabe obzidave elektroobločnih peči pri proizvodnji kvalitetnih jekel. Poročilo MI, 1978
 0715 Hudjakov Z. I.: Remont transformatorov, 1982
 0716/a, b Rogač R.-F. Saje: Priročnik za dimenzioniranje armiranobetonskih konstrukcij. I. del, 1977 (2 x)
 3844/I, II Đorđević S.: Elektrometalurgija. I, II. knj., 1972
 3845/I, II-III Krotin E.: Mašine, elektrouređaji i automatika u metalurgiji. I, II-III + slike, 1977, 1976
 02010/1, 2 Đorđević, S.: Fizička hemija. 1, 2. 1981
 02011 Zbirka zadataka iz fizičke hemije. 1981
 02012 Eksperimentalna fizička hemija. 1981
 02013 Golubović V.: Organski reaktivi u analitičkoj hemiji.
 02014 Popov, K. M. idr.: Praktikum iz elektrohemije. 1981
 02015/1 Bastić B.-M. Piletić: Praktikum organske hemije. I, 1981
 02016 Hemijska kristalografija. 1979
 02017/1 Đorđević D.: Hemijsko inženjerska termodinamika. I. 1978
 02018 Mišković N.: Teorija plastične prerade metala. 1977
 3846 Kalibrovanje valjaka u valjaonicama. 1976.

Logar Elizabeta

KONCERTNA VOŠČILNICA

Kakor že pred leti, tako nas je tudi letos pihalni orkester »Štorskij železarjev« popeljal in voščil srečno novo leto 1983 s koncertom in zbranimi melodijami po Jugoslaviji. Koncert je bil v glavnem namenjen delavcem Železarne Štor in okoličanom. S čudovitim delom in tonsko obdelano melodijo nas je sprejel in pozdravil mladinski orkester, zatem se nam je predstavil še ostali orkester, ki nas je popeljal od Gevelije do Triglava. Moram poudariti, da so vsi, ki so sodelovali na tej fantastični predstavi, ki godbenike združuje, v melodiki in tonsko dosledni. Človek se res ne more zamisliti, da to melodijo igra človek, ki združuje delo v težki industriji, ter šoloobvezni otroci naših staršev.

Resnica je, da takšni, kot so, takšne so se naredili sami s svojim trudom in veseljem do glasbe, res da s pomočjo neumornega strokovnega vodja, prof. in dirigenta Franca Zupanca. Za njihovim veseljem in uspehom, ki ga je pihalni orkester dosegel, stoji mnogo samoodpovedovanja, neprepanih večerov, skrbi za skupno sodelovanje in nadaljnje uspehe ter želja, da nam raz-

vedrijo še kakšen delovni dan s prijetno melodijo. Kakor je bilo razvidno, marsikdo zelo malo pomisli na to in tako jih s svojo prisotnostjo zelo redko pozdravi in nagradi.

Največje plačilo in zadovoljstvo imajo fantje v polni dvorani in burnem aplavzu, ko pomislijo, kako smo jih z navdušenjem poslušali in občudovali.

Ali ni to najmanj, kar jim lahko damo v zadovoljstvo in veselje ter za njihov trud mi, poslušalci! Vendar imam občutek, da nismo vsi enakega mišljenja in prav nič ne mislimo še sedaj v stabilizaciji, da nekdo mnogo dela prav za sotovarje in njegovo počutje, sedaj ko se je staro leto poslovilo in nagnilo k novemu, ko nihče ne ve, kakšno bo in kako se bo končalo.

Tako lahko ponovno ugotovimo, kakšni smo do svojih nastopajočih predvsem iz delovne organizacije in na splošno iz Štor. Če bi se ta struktura udeležila koncerta, ne samo ožji svoji nastopajočih, bi prav zagotovo napolnili dvorano.

Naj ob tej priložnosti članom pihalnega orkestra in tehničnemu vodstvu iskreno čestitam in zaželim še mnogo nadaljnjih uspehov!

Knez Jože

Jutranje težave

Petek je, pa še deževen povrhu. Uf, kako se da na takšen dan fino spati. Ampak ta sreča mi ni naklonjena, saj moram na delo. Čeprav je budilka že zdavnaj odzvonila svojo jutranjo koračnico, se moje poležavanje nadaljuje. Le komu se ljubi v tem deževnem vremenu zlesti iz postelje? O, pa se! Moja mamica, na primer, je s precej bučnim nastopom vdrla v sobo in zdrdrala svojo jutranjo pesmico: »Ja, vstani že enkrat! Kaj ne veš, koliko je ura? Misliš, da te moram res vsako jutro buditi! Vstani, razumeš!«

Bolj z medlim glasom ji odgovorim, da jo slišim in da sem že pokonci. To pa seveda ne drži, kajti vse kar naredim, je le obrat na drugo stran postelje. Ker o meni ni ne duha ne sluha, se neke izdajave oglasi tudi oči: »Hja, s tabo so pa res sami problemi. Zvečer ne spat, zjutraj ne vstati! Zdaj je pa že res zadnji čas, da blagovoliš vstati.«

Ker pač nimam druge izbire, saj se ura že nevarno približuje šesti, počasi dvignem svoje zaspane (bolje rečeno leno) ude. Potem pa dirka iz sobe v kopalnico, iz kopalnice v sobo, iz sobe v kuhinjo, iz kuhinje nazaj v sobo. Moja dirka se nadaljuje z namenom, da še ujamem avtobus. Na polovici poti se spomnim, da imam mesečno vozovnico v drugi torbici.

Stečem domov in ko pridem na postajo, je avtobus pravkar odpeljal. Ker pa voznik že pozna moje jutranje navede, mi nekaj metrov stran ustavi. O, groza! Masa ljudi me pogoltne vase in me prične neusmiljeno obdelovati. Do prve postaje se kolikor toliko udobno

namestim. Enemu stojim na nogi, drugemu slonim na roki, tretji pa se od zadaj precej udobno (zanj seveda!) nasloni name. Tovarišu, ki mu stojim na nogi od časa do časa pošljem filmski nasmeš slave BB in zmignem z rameni, češ kaj ti moram jaz pomagati; onemu za mano pa pošljem nekaj ubijajočih pogledov. Vedno bliže smo končni postaji in prostora je vedno več. Preden izstopim, me prešine ostra bolečina. Neki brdavs me je namreč pohodil v stilu King-Konga. Pa tudi to nekoliko preživim, ne morem pa se znebiti občutka, da sem sardina v konzervi.

Izstopim in čemerno odprem dežnik. Z »nadzvočno« hitrostjo 10 metrov na minuto se odpravim proti cilju. Naenkrat me zdrmi ropot motorja, takoj nato pa diha »Matilde«. Samo moja mačka spretnost me reši, da ne bom poti nadaljevala z mrtvaškim vozom. Sočno (za uho ne preveč lepo) zakolnem in se ozrem za osebo, ki bi me skoraj spravila na oni svet. Zagledam obilno gmoto na motorju. Ta obilnost je takšna, da ji vsaka polovica tistega dela telesa, kjer hrbet izgubi svoje lepo ime, visi na svojo stran sedeža.

Se enkrat se globoko oddahnem in nekoliko pospešim korak. Prav srečna sem, ko prispem do tovarniških vrat. Nekoliko s strahom pomislim, kaj bo šele ob povratku, če sem že sedaj – zgodaj zjutraj – imela takšne težave.

Saj pravim, živemu človeku se vse zgodi. Pa recite, da mogoče ni res!

Nena

ŠTORSKI ŽELEZAR – Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA ŠTOR – Izhaja dvakrat mesečno – Uredniški odbor: Gradišnik Frido, Tomažin Anica, Knez Peter, dipl. inž. Kavka Franc, Renčelj Vlado, Kocman Vojko, Zelič Franc, ing. Verbič Stane – odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) – Tisk: AERO Celje – TOZD grafika – Rokopisov ne vračamo.

Švedski raziskovalec centralne Azije **Sven Anders Hedin** je potoval zlasti po Tarimski kotlini, Sinkiangu, Tibetu, Mongoliji in Transhimalaji. Napisal je dela: »Skozi azijsko divjino« (prevedeno v slovenščino), »V srcu Azije«, »Po kopnem v Indijo«, »Od tečaja do tečaja« in dr. Umrl je 26. novembra 1952.

Na newyorški Četrty aviniji je začel 26. novembra 1832 obratovati prvi ameriški tramvaj na konjski pogon.

LR Kitajska je postala 23. novembra 1971 stalna članica varnostnega sveta OZN.